

Historia – wymagania ogólne dla klasy VIII

1. **Zaawansowana orientacja chronologiczna i przestrzenna**
 - o Uczeń samodzielnie lokalizuje wydarzenia historyczne na osi czasu i mapie, rozumie pojęcia związane z epokami, przemianami i procesami historycznymi.
 - o Potrafi analizować zależności przyczynowo-skutkowe i kontekst historyczny wydarzeń.
2. **Kompleksowa wiedza o historii Polski i świata**
 - o Uczeń zna najważniejsze wydarzenia, procesy oraz postaci z historii Polski i świata, rozumie ich rolę w kształtowaniu współczesnego świata.
 - o Potrafi analizować wpływ wielkich wydarzeń historycznych na życie społeczne, polityczne i gospodarcze.
3. **Krytyczne korzystanie ze źródeł historycznych i informacji**
 - o Uczeń umie ocenić wiarygodność i wartość poznawczą różnych źródeł historycznych oraz mediów.
 - o Potrafi samodzielnie pozyskiwać informacje, analizować je i stworzyć na ich podstawie argumentowane wypowiedzi pisemne i ustne.
4. **Rozwijanie postaw obywatelskich, etycznych i odpowiedzialności społecznej**
 - o Uczeń rozumie znaczenie praw człowieka, demokracji, pluralizmu i uczestnictwa w życiu społecznym.
 - o Kształtuje postawy szacunku, tolerancji i odpowiedzialności za wspólnotę lokalną, narodową i globalną.
5. **Rozwijanie umiejętności badawczych i projektowych**
 - o Uczeń potrafi realizować projekty edukacyjne o tematyce historycznej, planować i organizować pracę, współpracować z innymi.
 - o Prezentuje efekty pracy w różnych formach, wykorzystując technologie informacyjno-komunikacyjne.
6. **Świadomość ciągłości i zmian historycznych**
 - o Uczeń potrafi dostrzegać procesy historyczne jako dynamiczne, wielowymiarowe i powiązane z aktualnymi wydarzeniami.
 - o Rozumie, jak przeszłość wpływa na tożsamość jednostki, społeczeństwa i narodu.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii w klasie VIII Szkoły Podstawowej w roku szkolnym 2025/26

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
---------------------	-------------------	-------------	--------------------	----------------

Uczeń: ➤ zna daty: 1 września 1939, 17 września 1939; ➤ zna postaci Polaków związanych z wojną obronną 1939; ➤ wymienia podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939–1941; ➤ wie co wydarzył się w : sierpniu 1941, czerwcu 1942, w listopadzie 1943; 6 czerwca 1944; ➤ zna postaci : Stalin, Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt,; ➤ wie co wydarzył : 8 maja 1945, 6 sierpnia 1945, 2 września 1945; ➤ zna postać Hansa Franka;; ➤ wymienia miejsca zbrodni hitlerowskich; ➤ wymienia najstraszniejsze katownie nazistowskie; ➤ wymienia ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne Gubernatorstwo; ➤ wymienia miejsca masowych egzekucji polskich oficerów; ➤ wie co wydarzyło się : 30 lipca 1941 i w kwietniu 1943; ➤ wymienia członków władz polskich na uchodźstwie (w tym gen. Władysława Sikorskiego, Władysława Raczkiewicza, gen. Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Mikołajczyka, gen. Władysława Andersa); ➤ wymienia główne polskie	Uczeń: ➤ rozumie pojęcie wojna obronna; ➤ wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny obronnej;; ➤ zna pojęcia: plan „Barbarossa”, dziwna wojna, wojna zimowa, bitwa o Atlantyk ➤ opisuje przebieg ofensywy niemieckiej w Europie Zachodniej; ➤ opisuje okoliczności wojny zimowej i przyłączenia nowych terenów przez ZSRS; ➤ omawia przebieg bitwy o Anglię; ➤ omawia przebieg konfliktu na kontynencie afrykańskim; ➤ rozumie pojęcia: pacyfikacja, kolaboracja, dywersja, sabotaż, Holokaust, obóz zagłady, obóz koncentracyjny, eksterminacja, getto, Żegota, ŻOB, łapanka; ➤ rozumie pojęcia: alianci, drugi front,; ➤ wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny; ➤ wymienia postanowienia konferencji teherańskiej; ➤ rozumie pojęcie kapitulacja; ➤ wie, co wydarzyło się w Hiroszynie i Nagasaki; ➤ wymienia przyczyny klęski państw osi; ➤ rozumie pojęcia: folkslista, akcja „AB”, pacyfikacja, gestapo, wysiedlenia, wywłaszczenie, okupacja;	Uczeń: ➤ porównuje potencjały militarne Polski i Niemiec we wrześniu 1939 r. ➤ wskazuje na mapie główne punkty oporu Polaków we wrześniu 1939 r. ➤ omawia przebieg działań militarnych we wrześniu 1939 r.; ➤ wskazuje na mapie przebieg działań wojennych w latach 1939–1941; ➤ wyjaśnia przyczyny przystąpienia USA do wojny; ➤ charakteryzuje okoliczności agresji niemieckiej na Związek Sowiecki; ➤ porównuje okupację niemiecką na terenie Europy Zachodniej i Wschodniej; ➤ opisuje postawy władz krajów okupowanych wobec władz niemieckich; ➤ wskazuje przyczyny powstania koalicji antyhitlerowskiej; ➤ wskazuje na mapie główne bitwy i kierunki działań wojennych w Europie, Afryce i na Dalekim Wschodzie w latach 1942–1945; ➤ omawia postanowienia konferencji w Jałcie i Poczdamie, ze szczególnym	Uczeń: ➤ określa przyczyny i dostrzega skutki wkroczenia Niemców i Sowieców na ziemie polskie; ➤ charakteryzuje podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939–1941; ➤ omawia politykę wyniszczenia stosowaną przez nazistów wobec Żydów, Romów i Słowian; ➤ omawia główne postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i>; ➤ wyjaśnia, kiedy i gdzie doszło do przełomów na frontach wojny, od których rozpoczęła się klęska państw osi; ➤ charakteryzuje wydarzenia polityczno-militarne rozgrywające się u schyłku II wojny światowej; ➤ charakteryzuje metody stosowane przez nazistów wobec Polaków oraz wie, jaki był ich cel; ➤ porównuje polityczne dążenia i sposoby działania okupantów niemieckiego i sowieckiego oraz wymienia podobieństwa i różnice między nimi; ➤ charakteryzuje stosunki polsko-sowieckie od września 1939 do lipca 1943 r.	Uczeń: ➤ ocenia bilans wojny obronnej Polski ➤ ocenia politykę Niemiec i ZSRR w latach 1939–1941; ➤ dostrzega, na czym polega wyjątkowość Niemcy dokonali na ziemiach zagłady Żydów, której polskich; ➤ docenia poświęcenie rodziny Ulmów i innych rodzin polskich wspomagających ludność żydowską; ➤ analizuje wydarzenia wojenne z lat 1942–1944; ➤ ocenia postanowienia konferencji w Teheranie z perspektywy interesu Polski; ➤ ocenia postanowienia konferencji wielkiej trójki ➤ docenia poświęcenie jednostek dla dobra innych; ➤ analizuje przyczyny klęski państw osi; ➤ dostrzega znaczenie użycia bomb atomowych; ➤ ocenia zbrodnie niemieckie z okresu II wojny światowej na ziemiach polskich; ➤ analizuje, na czym polegało kłamstwo katyńskie; ➤ ocenia postanowienia układu Sikorski–Majski; ➤ ocenia funkcjonowanie i osiągnięcia Polskiego Państwa Podziemnego;
---	---	--	---	--

formacje zbrojne, które walczyły z Niemcami po stronie aliantów; ➤ wymienia miejsca ważniejszych bitew stoczonych przez polskie oddziały po stronie aliantów; ➤ zna datę 14 lutego 1942; ➤ zna najważniejsze postaci związane z Polskim Państwem Podziemnym (w tym gen. Stefana Grot-Roweckiego, gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego; ➤ wymienia najważniejsze ugrupowania polityczne działające w warunkach konspiracyjnych; ➤ zna postaci: S. Bandera, Wanda Wasilewska, Zygmunt Berling; ➤ zna daty: 1 sierpnia 1944 2 października 1944 ➤ zna postaci: gen. Tadeusz Bór-Komorowski, płk. Antoni Monter-Chruściel; ➤ wie, jak zostały ukarane osoby odpowiedzialne za zbrodnie wojenne; ➤ umie wskazać skutki II wojny światowej; ➤ zna postaci : Harry Truman, Konrad Adenauer, George C. Marshall; ➤ podaje nazwy sojuszu wojskowego, który łączyły Stany Zjednoczone i ich partnerów oraz sojuszu łączącego ZSRS i kraje mu podporządkowane; ➤ wie, które ziemie należały do II RP, lecz nie znalazły się w powojennych granicach Polski, oraz potrafi wskazać je na mapie;	➤ opisuje życie codzienne Polaków w czasach okupacji; ➤ rozumie pojęcia: zbrodnia katyńska, łagier, zsyłka, deportacja; ➤ wymienia cele i metody sowieckiej polityki okupacyjnej; ➤ rozumie pojęcia: Rada Narodowa, dywizjon, brygada; ➤ wskazuje na mapie ważniejsze miejsca bitew; ➤ wymienia członków rządu polskiego na uchodźstwie; ➤ rozumie pojęcia: Szare Szeregi, akcja „N”, Delegat Rządu na Kraj, V-2, cichociemni; ➤ rozwija skróty: ZWZ, SZP, AK, BCh;; ➤ omawia metody oporu, które stosowali Polacy wobec niemieckiego okupanta; ➤ opisuje strukturę Polskiego Państwa Podziemnego ➤ rozumie pojęcie zbrodni wołyńskiej; ➤ rozwija skróty: PPR, GL, AL, KRN, PKWN; ➤ omawia okoliczności powstania 1 Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki; ➤ wymienia powody konfliktu polsko -ukraińskiego; w Małopolsce Wschodniej ➤ rozumie pojęcia: plan „Burza”, godzina „W”; ➤ omawia zbrodnie nazistowskie dokonane na ludności cywilnej i żołnierzach polskich w trakcie powstania i po jego zakończeniu; ➤ wymienia państwa odgrywające kluczową rolę w Radzie	uwzględnieniem sprawy polskiej; ➤ omawia wydarzenia na frontach w latach 1944–1945; ➤ wskazuje na mapie miejsca zbrodni hitlerowskich; ➤ wskazuje na mapie ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne; Gubernatorstwo ➤ wskazuje linię podziału ziem polskich w 1939 r. ➤ porównuje okupację niemiecką na różnych terenach polskich; ➤ wskazuje tereny przyłączone do ZSRS; ➤ wskazuje miejsca masowych egzekucji polskich oficerów; ➤ charakteryzuje zbrodnię katyńską; ➤ omawia cele sowieckiej polityki okupacyjnej i metody, które stosowały władze, aby je osiągnąć; ➤ omawia, w jakich okolicznościach utworzono polski rząd na uchodźstwie; ➤ przedstawia osiągnięcia jednostek polskich na frontach II wojny światowej ➤ wyjaśnia, dlaczego stosunek aliantów do sprawy polskiej podlegał przemianom; ➤ opisuje instytucje	➤ charakteryzuje działalność Polaków poza granicami kraju w okresie wojny; ➤ charakteryzuje działalność poszczególnych organów Polskiego Państwa Podziemnego; ➤ charakteryzuje stosunki polsko-ukraińskie w czasach II wojny światowej; ➤ charakteryzuje postawę aliantów zachodnich i Stalina wobec walczącej Warszawy;; ➤ wyjaśnia, w jakim celu powstało ONZ; ➤ opisuje okoliczności, które doprowadziły do podziału Niemiec ➤ omawia wydarzenia związane z wojną koreańską; ➤ charakteryzuje czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce; ➤ charakteryzuje życie ludności polskiej na Kresach Wschodnich ➤ charakteryzuje główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów; ➤ charakteryzuje rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej; ➤ charakteryzuje pozycję i rolę polskiego Kościoła katolickiego po II wojnie światowej ➤ charakteryzuje rolę propagandy w kształtowaniu społeczeństwa;
--	--	--	--

➤ wymienia podstawowe problemy życia codziennego, z jakimi spotykali się Polacy tuż po zakończeniu wojny; ➤ zna postaci: Stanisław Mikołajczyk, Bolesław Bierut, Władysław Gomułka, Edward Osóbka-Morawski, Józef Cyrankiewicz; ➤ wymienia główne etapy przejmowania rządów; w Polsce przez komunistów; ➤ zna wybrane postaci tego okresu (m.in. Stefana Wyszyńskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Danutę Siedzikówną „Inki”, Witolda Pileckiego); ➤ zna postaci: Konstanty Rokossowski, Bolesław Bierut, Aleksander Zawadzki, Józef Cyrankiewicz; ➤ zna postać: Nikita Chruszczow; ➤ wymienia państwa pozostające pod wpływem komunizmu; po 1945 r. ➤ wie co wydarzyło się w 1960 r. ➤ zna postaci: Mahatma Gandhi, Nelson Mandela; ➤ umie wskazać przyczyny dekolonizacji; ➤ wymienia państwa będące potęgami kolonialnymi; ➤ zna postać: Jasir Arafat; ➤ zna postaci: Fidel Castro, Nikita Chruszczow; ➤ wymienia przyczyny wojen w Wietnamie i Afganistanie; ➤ zna postać Mao Zedonga; ➤ umie wskazać na mapie Chiny i Japonię;	Bezpieczeństwa ONZ ➤ opisuje warunki, w jakich żyli ludzie w Europie po zakończeniu wojny; ➤ wie, co oznaczają skróty: NATO, RWPG, RFN, NRD ➤ rozumie pojęcia: doktryna powstrzymywania, plan Marshalla, żelazna kurtyna, Układ Warszawski, wyścig zbrojeń, zimna wojna, imperializm, propaganda, blok wschodni, blok zachodni, blokada Berlina; ➤ opisuje okoliczności rozpadu koalicji antyhitlerowskiej;; ➤ umie wymienić skutki II wojny światowej dla ziem polskich ➤ rozumie pojęcia: repatriacja, terytorium pojałtańskie, nacjonalizacja, bitwa o handel; ➤ wymienia czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce; ➤ rozumie pojęcia: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), bezpieczeństwa, proces szesnastu, Ludowe Wojsko Polskie, obława augustowska, referendum, PSL, PZPR; ➤ wyjaśnia, w jaki sposób Polacy starali się nie dopuścić do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów; ➤ wyjaśnia, w jaki sposób komuniści zapewnili sobie pełnię władzy; ➤ rozumie pojęcia: Rozgłośnia Polska Radia Wolna Europa, amnestia; ➤ omawia rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie	i organizacje, które tworzyły Polskie Państwo Podziemne; ➤ omawia działalność najważniejszych ugrupowań politycznych działających w warunkach konspiracyjnych ➤ wyjaśnia, jakie działania i w jakim celu podjął Stalin, by stworzyć na ziemiach polskich nowy ośrodek władzy; ➤ wskazuje na mapie Wołyń; ➤ omawia cele i formy realizacji planu „Burza” ➤ opisuje przebieg działań zbrojnych podczas powstania; ➤ rozróżnia i wymienia skutki polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe II wojny światowej; ➤ wymienia i wskazuje na mapie państwa wchodzące w skład bloków wschodniego i zachodniego; ➤ omawia konsekwencje rozpadu koalicji antyhitlerowskiej; ➤ opisuje trudności życia codziennego w powojennej Polsce; ➤ omawia proces podporządkowywania polskiej gospodarki władzy komunistycznej; ➤ omawia zmiany terytorialne i demograficzne na	➤ charakteryzuje przyczyny i skutki rewolucji węgierskiej i Praskiej Wiosny; ➤ porównuje okres stalinizmu w państwach znajdujących się za żelazną kurtyną; ➤ charakteryzuje przyczyny, przebieg i skutki procesów dekolonizacyjnych w Azji i Afryce; ➤ charakteryzuje stosunki Izraela z sąsiednimi państwami; ➤ charakteryzuje przyczyny wojen w Wietnamie i Afganistanie; ➤ omawia, jak układały się stosunki pomiędzy ChRL a ZSRR po 1949 r. ➤ charakteryzuje okoliczności powstania UE; ➤ analizuje proces powstawania i rozszerzania się UE; ➤ porównuje proces przemian społecznych w krajach Zachodu, za żelazną kurtyną i w krajach Trzeciego Świata; ➤ charakteryzuje zjawiska świadczące o odwilży na ziemiach polskich; ➤ charakteryzuje życie codzienne w czasach Gomułki; ➤ charakteryzuje spór wokół obchodów Milenium państwa polskiego; ➤ dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntu studenckiego z 1968 r. i robotniczego z 1970 r.	
--	--	---	--	--

➤ zna postaci: Jean Monnet, Konrad Adenauer, Robert Schuman; ➤ wymienia główne organy UE i ich funkcje oraz podaje przyczyny jej powstania; ➤ zna postaci: Władysław Gomułka, Józef Cyrankiewicz, Edward Ochab; ➤ wymienia zjawiska świadczące o odwilży w Polsce; ➤ zna postać Stefana Wyszyńskiego; ➤ wie co wydarzył się w roku: 1968 i 1970; ➤ zna postać Edwarda Gierka oraz wybrane postaci z życia kulturalnego i sportowego tego okresu; ➤ zna postaci czołowych opozycjonistów; ➤ podaje przykłady twórców ograniczanych przez cenzurę; ➤ wymienia metody, których SB używała do prześladowania opozycjonistów; ➤ zna postaci: Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Leonid Breżniew, Ryszard Kukliński ➤ wie co wydarzyło się : 13 grudnia 1981 r. ➤ zna postaci: Wojciech Jaruzelski, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Jerzy Popiełuszko, Grzegorz Przemyk, Czesław Kiszczak; ➤ wymienia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego; ➤ zna postaci: Leonid Breżniew, Michaił Gorbaczow, Ronald	➤ światowej;; ➤ rozumie pojęcia: stalinizm, procesy pokazowe, bezpieka, indoktrynacja, propaganda, wróg ludu, ZMP, kolektywizacja; ➤ wyjaśnia, czym był system totalitarny ➤ wyjaśnia, w jakim celu rządzący stosowali propagandę i indoktrynowali młodzież; ➤ rozumie pojęcia: inwigilacja, sowietyzacja, destalinizacja, odwilż, Praska Wiosna ➤ ;wyjaśnia, jakie znaczenie dla tzw. odwilży miała śmierć Stalina i działalność Chruszczowa; ➤ rozumie pojęcia: dekolonizacja, apartheid, rasizm, Rok Afryki, Organizacja Jedności Afrykańskiej ➤ wyjaśnia, w jakim celu powstała Organizacja Jedności Afrykańskiej ➤ rozumie pojęcia: syjonizm, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP), autonomia; ➤ wymienia przyczyny powstania syjonizmu; ➤ wyjaśnia, dlaczego Palestyna jest zaliczana do najbardziej zapalnych regionów Bliskiego Wschodu; ➤ rozumie pojęcia: odprężenie, kryzys kubański, mur berliński; ➤ opisuje formy rywalizacji wielkich mocarstw w okresie zimnej wojny; ➤ rozumie pojęcia: Kuomintang, ChRL, maoizm, wielki skok, rewolucja kulturalna; ➤ wymienia etapy powstawania	➤ ziemiach polskich po 1945 r. ➤ omawia działania Polaków mające na celu niedopuszczenie do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów; ➤ opisuje losy żołnierzy podziemia niepodległościowego; ➤ wyjaśnia, w jakim celu władze ogłaszały amnestie dla żołnierzy podziemia niepodległościowego; ➤ opisuje zasady działania komunistycznej gospodarki; ➤ porównuje system rządów w Polsce i ZSRS; ➤ wskazuje na mapie państwa pozostające pod wpływem komunizmu po 1945 r. ➤ opisuje wydarzenia związane z rewolucją węgierską i Praską Wiosną; ➤ opisuje przebieg dekolonizacji w Indiach, RPA i Algierii; ➤ rozróżnia i wymienia skutki dekolonizacji ➤ umie wskazać na mapie: państwo Izrael, obszar Palestyny, Półwysep Synaj, Egipt, Wzgórza Galon, Syrię, Jordanię i Liban; ➤ opisuje, jak doszło do powstania państwa Izrael;; ➤ umie wskazać przyczyny i potencjalne skutki	➤ charakteryzuje konsekwencje tych wystąpień; ➤ dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntów z 1956, 1968, 1970 i 1976 r. ➤ dostrzega długofalowe konsekwencje polityki gospodarczej Gierka; ➤ wyjaśnia, dlaczego tak istotne było złamanie monopolu wydawniczego państwa komunistycznego; ➤ charakteryzuje metody, których SB używała do prześladowania opozycjonistów; ➤ wyjaśnia, jakie miały konsekwencje porozumienia sierpniowe; ➤ charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność”; ➤ charakteryzuje najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego; ➤ charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” ➤ charakteryzuje reformy przeprowadzone przez Gorbaczowa; ➤ omawia sytuację gospodarczo-polityczną ZSRS w latach 80. ➤ omawia wyniki i skutki wyborów parlamentarnych w czerwcu 1989 r. ➤ charakteryzuje okoliczności, które doprowadziły do	
--	--	---	--	--

Reagan; ➤ wie co wydarzyło się w roku: 1989 i 1990 ; ➤ zna postaci: Ryszard Kaczorowski, Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, Jacek Kuroń, Adam Michnik, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Aleksander Kwaśniewski, Leszek Miller; ➤ wie co wydarzyło się w roku: 1989 ; ➤ zna postaci: Václav Havel, Nicolae Ceaușescu; ➤ zna postać Michaiła Gorbaczowa; ➤ zna postaci: Jan Olszewski, Aleksander Kwaśniewski, Lech Wałęsa, Hanna Suchocka, Bronisław Komorowski, Lech Kaczyński;	UE; ➤ wyjaśnia skróty UE i EWWiS; ➤ wyjaśnia, czym jest wspólny rynek i co jest podstawowym celem działalności UE; ➤ rozumie pojęcia: państwo opiekuńcze, społeczeństwo konsumpcyjne, społeczeństwo informacyjne, ruch hipisowski, feminizm, kraje Trzeciego Świata, Internet, , globalizacja, Sobór Watykański II, laicyzacja; ➤ rozumie pojęcia: odwilż, mała stabilizacja, poznański czerwiec, rehabilitacja, aparat partyjny, ZOMO, SB, list otwarty, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, Układ Warszawski; ➤ rozumie pojęcia: odwilż, Milenium, Tysiąclecie; ➤ opisuje przejawy złagodzenia polityki antykościelnej w czasach odwilży; ➤ rozumie pojęcie polityka antysyjonistyczna; ➤ wymienia zmiany, które nastąpiły w życiu codziennym Polaków w czasach rządów Gierka; ➤ wyjaśnia, na czym opierała się polityka gospodarcza Polski za rządów Gierka; ➤ opisuje sukcesy sportowe Polaków w okresie PRL; ➤ rozumie pojęcia: cenzura, bibuła, drugi obieg, KOR, WZZ ➤ omawia, w jaki sposób starano się łamać monopol wydawniczy władzy; ➤ rozumie pojęcia: MKS, NSZZ	kryzysu kubańskiego ➤ wyjaśnia, czym było i jak się przejawiało odprężenie w stosunkach międzynarodowych;; ➤ wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Chinach ➤ opisuje etapy powstawania UE; ➤ wskazuje na mapie Europy kraje członkowskie UE; ➤ opisuje przemiany społeczne i kulturowe, jakie nastąpiły u schyłku lat 50. i w latach 60. i 70. ➤ umie wskazać na mapie Poznań; ➤ wyjaśnia, jak doszło do wystąpień w czerwcu 1956 r. oraz jakie były ich przebieg i konsekwencje; ➤ omawia, na czym polegało zaostrzenie polityki władz wobec Kościoła na początku lat 60; ➤ omawia rolę Kościoła w podtrzymywaniu oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce; ➤ omawia przyczyny i skutki wystąpień z 1968 r. i 1970 r. ➤ omawia przyczyny i wymienia skutki wystąpień z 1976 r. ➤ opisuje rozwój gospodarczy PRL za czasów Gierka;	rozpoczęcia rozmów przy okrągłym stole; ➤ charakteryzuje procesy dekomunizacyjne na obszarze Czechosłowacji, Niemiec, Rumunii i Węgier; ➤ wyjaśnia, jak doszło do powstania Wspólnoty Niepodległych Państw; ➤ charakteryzuje przemiany ustrojowe w latach 1989–1997; ➤ charakteryzuje najważniejsze treści zawarte w Konstytucji III RP; ➤ porównuje modele gospodarki polskiej przed i po 1989 r. ➤ charakteryzuje życie kulturalne III RP; ➤ dostrzega znaczenie i konsekwencje opuszczenia Polski przez wojska rosyjskie; ➤ charakteryzuje stosunki Polski z nowymi sąsiadami;	
---	--	---	---	--

	„Solidarność”, porozumienia sierpniowe; ➤ rozumie pojęcia: internowanie, stan wojenny, sankcje gospodarcze, pacyfikacja; ➤ omawia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego;; ➤ omawia wydarzenia związane z pacyfikacją kopalni „Wujek”; ➤ rozumie pojęcia: mudżahedin, wyścig zbrojeń, głośność, pierestrojka; ➤ wymienia przyczyny kryzysu gospodarczego w ZSRR na początku lat 80; ➤ rozumie pojęcia: okrągły stół, wybory powszechne;; ➤ omawia okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów przy okrągłym stole ➤ wymienia najważniejsze osoby biorące udział w obradach okrągłego stołu; ➤ rozumie pojęcia: Jesień Narodów, aksamitna rewolucja; ➤ wymienia najważniejsze wydarzenia związane z okresem Jesieni Narodów; ➤ wymienia główne przyczyny, dla których doszło do zmian geopolitycznych na mapie Europy; ➤ rozumie pojęcia: lustracja, SLD, PSL, PiS, PO; ➤ wymienia najważniejsze zmiany wprowadzone przez rząd Tadeusza Mazowieckiego; ➤ rozumie pojęcia: gospodarka rynkowa, restrukturyzacja, prywatyzacja, inflacja; ➤ wyjaśnia, na czym polegał plan	➤ wymienia przykłady działań opozycji, które miały wesprzeć represjonowanych robotników, uczestników protestów w czerwcu 1976 r. ➤ omawia twórczość pisarzy cenzurowanych, wskazuje na mapie miejscowości, w których doszło do podpisania porozumień ;między władzą a MKS-ami ➤ wskazuje na mapie Katowice; ➤ omawia najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego ➤ wskazuje na mapie Czarnobyl; ➤ omawia wydarzenia związane z katastrofą atomową w ZSRR i ich skutki; ➤ wyjaśnia, czym był wyścig zbrojeń oraz wskazuje, kto i z jakich powodów go rozpoczął; ➤ omawia, jakie konsekwencje dla ZSRR miał udział w konflikcie w Afganistanie; ➤ wymienia główne postanowienia podjęte podczas obrad okrągłego stołu; ➤ opisuje rządy Mazowieckiego;		
--	--	---	--	--

	Balcerowicza; ➤ wskazuje trudności, jakie pojawiły się w trakcie realizacji planu Balcerowicza; ➤ rozumie pojęcia: Trójkąt Weimarski; Trójkąt Wyszehradzki, Grupa Wyszehradzka;	➤ wyjaśnia, w jaki sposób zmiany w ZSRR wpłynęły na upadek rządów komunistycznych w krajach bloku wschodniego; ➤ wskazuje na mapie kraje objęte wydarzeniami Jesieni Narodów; ➤ omawia proces demokratyzacji na terenie Węgier, NRD, Czechosłowacji i Bułgarii; ➤ opisuje wydarzenia związane z rewolucją w Rumunii; ➤ wskazuje na mapie nowo powstałe państwa;; ➤ opisuje okoliczności odzyskania niepodległości przez kraje bałtyckie ➤ omawia zmiany na polskiej scenie politycznej na początku lat 90; ➤ omawia sytuację gospodarczą Polski w momencie przejęcia rządów przez gabinet Tadeusza Mazowieckiego; ➤ omawia przykłady pozytywnych i negatywnych zmian w życiu Polaków po 1989 r. ➤ wskazuje na mapie sąsiadów III RP, członków Trójkąta Weimarskiego, Trójkąta Wyszehradzkiego i Grupy Wyszehradzkiej; ➤ omawia główne etapy integracji Polski ze strukturami NATO; ➤ omawia główne etapy		
--	---	---	--	--

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

1. Ocenianie kształtujące

- **Odpowiedzi ustne** — krótkie odpowiedzi na pytania dotyczące omawianych wydarzeń, postaci, pojęć historycznych.
- **Analiza źródeł historycznych** — zadania polegające na interpretacji tekstów, ilustracji, map, dokumentów historycznych z omówieniem wniosków.
- **Kartkówki i quizy** — krótkie sprawdziany utrwalające wiedzę z aktualnego materiału.
- **Zeszyt do przedmiotu** — prowadzenie notatek, refleksji, zapisywanie ciekawostek, które uczeń zdobywa podczas lekcji.
- **Samooocena i ocena koleżeńska** — ocena własnego zaangażowania i przygotowania oraz kolegów, np. po prezentacjach lub dyskusjach.

2. Ocenianie podsumowujące

- **Sprawdziany i testy** — ocena opanowania szerszego zakresu materiału, np. po zakończeniu działu lub semestru.
- **Projekty historyczne** — indywidualne lub grupowe prace badawcze, np. przygotowanie prezentacji, makiety, plakatu dotyczącego wydarzenia lub epoki.
- **Prezentacje ustne** — przygotowanie i przedstawienie tematu historycznego przed klasą.

3. Ocenianie praktyczne i kompetencyjne

- **Analiza map i chronologii** — zadania sprawdzające umiejętność lokalizowania wydarzeń w czasie i przestrzeni.
- **Symulacje historyczne i odgrywanie ról** — udział w lekcjach metodą dramy, inscenizacjach lub debatach historycznych.
- **Dyskusje i debaty** — ocena aktywnego udziału, argumentacji i umiejętności słuchania innych.
- **Rozwiązywanie problemów historycznych** — praca z materiałem źródłowym i formułowanie wniosków.

4. Wykorzystanie technologii

- **Testy online i quizy interaktywne** — szybkie sprawdzenie wiedzy z natychmiastową informacją zwrotną.
- **Prezentacje multimedialne** — przygotowanie i ocena projektów z użyciem narzędzi cyfrowych (PowerPoint, Canva, itp.).

5. Wspieranie indywidualizacji i różnorodności

- **Dostosowanie form oceniania** — wybór spośród różnych zadań, np. pisemnych, ustnych, praktycznych, dostosowanych do potrzeb ucznia.
- **Własne projekty ucznia** — możliwość wyboru tematu i sposobu prezentacji materiału historycznego.